ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ମେସର୍ସ ଏସିଆଟିକ୍ ଗ୍ୟାସେସ୍ ଲିମିଟେଡ୍

ମେ 16, 2007

[ଏସ୍. ଏଚ୍. କପାଡିଆ ଏବଂ ବି. ସୁଦର୍ଶନ ରେଡ୍ଡୀ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ]

ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ, 1947; ଧାରା 2 (d) (h) 2 (g) (iv) :

ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପକୁ ସିଲିଣ୍ଡରରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ବିକ୍ରୟ- ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ-ସିଲିଣ୍ଡର କୁ ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ରଖିଥିବା ହେତୁ ଶୁଳ୍କ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ-ର ସଠିକତା-ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନିଆଗଲା : ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ସାମଗ୍ରୀରେ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ, ଯଥା, ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ/ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପ କଣ୍ଟେନର ବିନା ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ପହଞ୍ଚାଯାଇପାରିଲା ନାହିଁ-ତେଣୁ, କଣ୍ଟେନର /ସିଲିଣ୍ଡରରେ ଥିବା ପଦାର୍ଥ ସହିତ ଏହା ସାମଗ୍ରୀକୁ ସୂଚାଏ-ଯେତେବେଳେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଋଣ ଆକାରରେ ସାମଗ୍ରୀ ଦିଆଗଲା, ସେତେବେଳେ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଆସିଲା- ଏହି ଋଣ 14 ଦିନ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କମୁକ୍ତ ଥିଲା-ତାହାପରେ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବାରୁ ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ଶୁଳ୍କ-ଏହି ଶୁଳ୍କ, ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତରର ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଥିଲା-ତେଣୁ, ଧାରା 2 (g) (iv) ବିକ୍ରୟ କର ଆଦାୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (h) ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବାରୁ ଶୁଳ୍କ ଉପରେ ବିକ୍ରୟ କର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ -ଭାରତର ସମ୍ବିଧାନ, 1950-ଧାରା 366 (29A) (d) ।

କରଦାତା ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡରରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡରକୁ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବାରୁ ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1986-87 ରେ କରଦାତା, ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହ କଲେ । ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ହେବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲା, ତାହା ଥିଲା ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ 2 (h) ଅନୁଯାୟୀ ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ରାଶି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ କି ନାହିଁ ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ନ୍ୟାୟାଳୟ

ନିର୍ଣ୍ଣୟ ନେଲେ : 1.1. ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ, ତାହା ହେଉଛି ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ/ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପ । ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ ପାଇଁ ଏକ କଣ୍ଟେନର୍ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ଏହାକୁ କଣ୍ଟେନର ବିନା ବିକ୍ରି କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସାମଗ୍ରୀରେ (ଅମ୍ଳଜାନ/ବାଷ୍ପ) ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତି ଏଭଳି କଣ୍ଟେନର ବିନା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପହଞ୍ଚାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, କଣ୍ଟେନର ଗୁଡ଼ିକ ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ ।

1.2. ସିଲିଣ୍ଡରରେ ଥିବା ପଦାର୍ଥ ଯଥା ବାଷ୍ପ /ଅମ୍ଳଜାନ ଏହା ସହିତ ମିଶି 'ସାମଗ୍ରୀ' କୁ ସୂଚାଏ । କରଦାତା ଏବଂ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ, ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡର କିଣିବା କିମ୍ବା କରଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଋଣ

ଆକାରରେ ଏହାକୁ ଧାର ନେବା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ଥିଲା । ପ୍ରଥମ **14** ଦିନ ପାଇଁ ଋଣ କୌଣସି ଦେୟ ପଇଠରୁ ମୁକ୍ତ ଥିଲା । ତେବେ, ତାହାପରେ, ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବାରୁ କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଦେୟ ଲାଗୁ କରାଗଲା । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଅତ୍ୟଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଦେୟ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ସମୟ ସିଲିଣ୍ଡର ରଖିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବାରୁ , ଏହା ଜୋରିମାନା ଭଳି ଥିଲା । କରଦାତାଙ୍କୁ ଖାଲି ସିଲିଣ୍ଡର ଫେରସ୍ତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ସିଲିଣ୍ଡରଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଋଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରୟ/ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ ।

1.3. ଯେତେବେଳେ ସାମଗ୍ରୀ (ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ଥିବା ସିଲିଣ୍ଡର) ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଋଣ ଆକାରରେ ଦିଆଗଲା, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା । ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ପ୍ରଥମ **14** ଦିନ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଋଣ କୌଣସି ଦେୟ ପଇଠରୁ ମୁକ୍ତ ଥାଏ । ତଥାପି, ଦେୟମୁକ୍ତ, ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ଧାରଣାର ବିରୋଧୀ ନୁହେଁ ।

1.4.ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ **2 (g) (iv)** ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି, ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ବିକ୍ରିର ଅର୍ଥ ନଗଦ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ ପଇଠ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବା ଏବଂ ଏଥିରେ ନଗଦ, ସ୍ଥଗିତ ପଇଠ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସମୟ ପାଇଁ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହିପରି ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ଏହାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଧାରା **2 (g) (iv)** କୁ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା **366 (29A) (d)** ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନରେ ରଖାଗଲା ।

2. ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ/ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପ ରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ସିଲିଣ୍ଡର ଗୁଡିକ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଋଣ ଆକାରରେ ଦିଆଗଲା । ଏହି ଋଣ **14** ଦିନ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କମୁକ୍ତ ଥିଲା । **14** ଦିନ ପରେ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବାରୁ ଦେୟ ଲାଗୁ କରାଗଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ଶୁଳ୍କ, ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତରର ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଥିଲା ।

ଅଗ୍ରୱାଲ ବ୍ରଦର୍ସ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, **[1999] 9** ଏସ**.** ସି**.** ସି**. 182,** ଉପରେ ନିର୍ଭର କରାଗଲା ।

ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ଅଧିକାରିତା : ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 6482/2001 ।

1996ରେ ଏସ୍. ଜେ. ସି.ସଂଖ୍ୟା 157ରେ କଟକସ୍ଥିତ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର 21.09.2000 ତାରିଖର ଅନ୍ତିମ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଆବେଦନକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲତାଫ ଅହମ୍ମଦ, ଏ. ଏସ. ଜି., ଜନ କଲ୍ୟାଣ ଦାସ ଏବଂ ଅଭିଜିତ ଭୁଜବଳ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଯଶବନ୍ତ ଦାସ, ବରିଷ୍ଠ ଅଧିବକ୍ତା, ଅରବିନ୍ଦ ତିୱାରୀ ଏବଂ ସୁଭାଷ ଶର୍ମା ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି କପାଡିଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା . (1) 1996ରେ ଏସ. ଜେ. ସି. ସଂଖ୍ୟା 157ରେ ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ହୋଇଥିବା 21.9.2000 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏହି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିତ ହୋଇଛି, ଯେଉଁଥିରେ ଧରି ନିଆଯାଏ ଯେ, ଉତ୍ପାଦନକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡର କୁ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିବାରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଓଡ଼ିଶା ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ, 1947ର ଧାରା 2 (h) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟ' ନୁହେଁ । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ସିଲିଣ୍ଡର ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାରର କୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର ନଥିଲା ଏବଂ ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡର କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ରଖିବାରୁ ଉତ୍ତରଦାତା-କରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦାୟ କରାଯାଇଥିବା ଶୁଳ୍କ ଜୋରିମାନା ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା, ଏବଂ ତେଣୁ, ଏହା 1947 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (h) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟର ଅଂଶ ନୁହେଁ । ଏହି ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଛି ।

(2) ଏହି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ଯେଉଁ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ତାହା ହେଉଛି ଉକ୍ତ 1947 ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g) (iv) ଅନୁଯାୟୀ 'ବିକ୍ରୟ' ଶବ୍ଦର ବର୍ଦ୍ଧିତ ସଂଜ୍ଞା ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା କି, ଯାହା ଅନୁଚ୍ଛେଦ 366 (29A) (d) ରୁ ଯେକୌଣସି ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ଧାରଣାକୁ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ କରେ ।

(3) ମୂଲ୍ୟାଙ୍କନ ବର୍ଷ 1986-87 ସମୟରେ କରଦାତା ଜଣେ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବ୍ୟବସାୟୀ ଥିଲେ । ସେହି ବର୍ଷ ସେ ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ଏବଂ ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡର ରେ ଭର୍ତ୍ତି କରି ଉତ୍ପାଦନ ଏବଂ ବିକ୍ରୟର ବ୍ୟବସାୟ ଆରମ୍ଭ କଲେ । ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡର୍ କୁ ଅତ୍ୟଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବା ଯୋଗୁଁ ଉପରୋକ୍ତ ବର୍ଷରେ କରଦାତା ତାଙ୍କର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କଠାରୁ (ପାଖାପାଖି) 42,500 ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କଲେ । ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଉକ୍ତ ଅଧିନିୟମ 2 (h) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ ମୂଲ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ରାଶି ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଥିଲା କି ? ଏହି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ଆମେ କରଦାତା ଏବଂ ତାଙ୍କର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଚୁକ୍ତିକୁ ଅନୁଧ୍ୟାନ କରିଛୁ । ଚୁକ୍ତିର ଖଣ୍ଡ 3 ରେ ଏହା ବ୍ୟବସ୍ଥା ରଖାଗଲା ଯେ କରଦାତା ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ଥିବା ସିଲିଣ୍ଡର ବିତରଣ କରିବେ ଏବଂ ଦୁଇ ସପ୍ତାହର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପରେ କ୍ରେତାମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଖାଲି ସିଲିଣ୍ଡର ସଂଗ୍ରହ କରିବେ । ଚୁକ୍ତିର ଖଣ୍ଡ (iv) ରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଗଲା ଯେ ଉପଭୋକ୍ତା/କ୍ରେତା (ଗ୍ରାହକ) ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ବାବଦରେ କିଛି ରାଶି ଜମା କରିବେ ଯାହା ଚୁକ୍ତି ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଫେରସ୍ତ କରାଯିବ । ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡରେ ଆହୁରି କୁହାଗଲା ଯେ ଜମା ହୋଇଥିବା ଅଗ୍ରୀମ ରାଶିର ଫେରସ୍ତ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଉତ୍ତମ ଅବସ୍ଥାରେ ସିଲିଣ୍ଡର୍ କୁ ଫେରସ୍ତ କରିବା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରେ । ଚୁକ୍ତିର ଖଣ୍ଡ (v) ରେ ବ୍ୟବସ୍ଥା

ରଖାଗଲା ଯେ, ସିଲିଣ୍ଡରଟି କରଦାତାଙ୍କ ସମ୍ପତ୍ତି; କୌଣସି ଶୁଳ୍କ ପଇଠ ବିନା 14 ଦିନ ପାଇଁ ଏହାକୁ ଋଣ ଆକାରରେ ଦିଆଗଲା; ଯଦି ଗ୍ରାହକମାନେ 14 ଦିନର ଅବଧି ପରେ ଉକ୍ତ ସିଲିଣ୍ଡରଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ପାଖରେ ରଖନ୍ତି, ତେବେ ଗ୍ରାହକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟକ ଦିନ ପାଇଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସିଲିଣ୍ଡର ପାଇଁ ଦୈନିକ 0.50 ପଇସା ଏବଂ ତା 'ପରେ ଦୈନିକ 2 ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଥିଲେ । ସିଲିଣ୍ଡର ହଜିଯିବା କିମ୍ବା ଏହାର କ୍ଷତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଚୁକ୍ତିରେ ଉଲ୍ଲିଖିତ ଅନୁସୂଚୀ ଅନୁଯାୟୀ କରଦାତାଙ୍କୁ ଏପରି କ୍ଷତି ଭରଣା କରିବାକୁ ପଡିବ । ଉକ୍ତ ଚୁକ୍ତିନାମାକୁ ଆଧାର କରି କରଦାତା ବର୍ଷ 1986-87 ରେ ତାଙ୍କର ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବା ପାଇଁ ଶୁଳ୍କ ଭାବରେ (ପାଖାପାଖି) 42,500 ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କଲେ ।

(4) ବିଭାଗଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏହି ଦେୱାନୀ ଆବେଦନରେ ଆମେ ଯୋଗ୍ୟତା ପାଉ । ପ୍ରଥମତଃ, ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଯେଉଁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠେ ତାହା ହେଉଛି ଡାକ୍ତରୀ-ଅମ୍ଳଜାନ/ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପ । ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟଟି ଏକ କଣ୍ଟେନର ଆବଶ୍ୟକ କରେ । ଉକ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟକୁ କଣ୍ଟେନର ବିନା ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ସାମଗ୍ରୀରେ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ (ଅମ୍ଳଜାନ /ବାଷ୍ପ) ଏଭଳି କଣ୍ଟେନର ବିନା ଗ୍ରାହକଙ୍କ ନିକଟକୁ ପହଞ୍ଚାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ତେଣୁ, କଣ୍ଟେନରଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଶ୍ନରେ ଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟର ଏକ ଅବିଚ୍ଛେଦ୍ୟ ଅଙ୍ଗ । ଧାରା 2 (d) ରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇଥିବା 'ସାମଗ୍ରୀ' ଶବ୍ଦର ଅର୍ଥ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଯୋଗ୍ୟ ଭାଗ ଦାବି, ଅଗ୍ରୀମ ରାଶି ଏବଂ ଅଂଶ ବ୍ୟତୀତ ସମସ୍ତ ପ୍ରକାରର ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ଏବଂ "ସାମଗ୍ରୀ ଭାବରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରୂପରେ" ଶବ୍ଦରେ ବ୍ୟବହୃତ ସାମଗ୍ରୀର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ତେଣୁ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର "ଯୌଗିକ ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଥାଏ" । ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ରେ ଉକ୍ତ ସିଲିଣ୍ଡର ଗୁଡିକ ସେଥିରେ ଥିବା ବାଷ୍ପ /ଅମ୍ଳଜାନ ସହିତ 'ସାମଗ୍ରୀ " କୁ ସୂଚାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟତଃ, ଏହା ବିବାଦରେ ନାହିଁ ଯେ ଚୁକ୍ତିନାମା ଅନୁଯାୟୀ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପାଇଁ ବାଷ୍ପ ସିଲିଣ୍ଡର କିଣିବା କିମ୍ବା କରଦାତାଙ୍କ ଠାରୁ ଋଣ ନେବା ପାଇଁ ଦ୍ୱାର ଖୋଲା ଥିଲା । ପ୍ରଥମ 14 ଦିନ ପାଇଁ ଋଣ କୌଣସି ଦେୟ ପଇଠରୁ ମୁକ୍ତ ଥିଲା । ତେବେ, ତା 'ପରେ, ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ କର ଆଦାୟକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଗଲା । ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଅନୁଯାୟୀ ଲାଗୁ ହୋଇଥିବା ଅଧିକ ସମୟ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଶୁଳ୍କ ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ସିଲିଣ୍ଡର ରଖିବାରୁ ନିବୃତ୍ତ କରିବା ପାଇଁ ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଉପରେ ଜୋରିମାନା ପ୍ରକୃତିର ଥିଲା । କରଦାତା ଙ୍କୁ ଖାଲି ସିଲିଣ୍ଡର ଫେରସ୍ତ କରିବାର ଆବଶ୍ୟକତା ଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଉକ୍ତ ସିଲିଣ୍ଡରଗୁଡ଼ିକୁ ପୁନଃପୂରଣ କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ଋଣ ମାଧ୍ୟମରେ ବିକ୍ରୟ/ସ୍ଥାନାନ୍ତର କରାଯାଇପାରିବ । ଆମ ମତରେ, ଯେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀ (ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ ଯୁକ୍ତ ସିଲିଣ୍ଡର) ଗ୍ରାହକଙ୍କୁ ଋଣ ଆକାରରେ ଦିଆଗଲା, ସେତେବେଳେ ଉକ୍ତ ସାମଗ୍ରୀର ବ୍ୟବହାରର ଅଧିକାରକୁ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଗଲା । ଏହା ହୋଇପାରେ ଯେ ପ୍ରଥମ 14 ଦିନ ପାଇଁ ଉକ୍ତ ଋଣ କୌଣସି ଶୁଳ୍କ ଦେୟରୁ ମୁକ୍ତ ଥାଏ । ତଥାପି, ଦେୟମୁକ୍ତ, ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ଧାରଣାର ବିରୋଧୀ ନୁହେଁ । ତୃତୀୟତଃ, ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟରେ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଧାରା 2 (g) (iv) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବାରେ ବିଫଳ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେଉଁଥିରେ କୁହାଯାଇଛି ଯେ ବିକ୍ରୟ ଅର୍ଥ ନଗଦ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ ଦେୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀରେ ଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବ ଏବଂ ଏଥିରେ ନଗଦ, ସ୍ଥଗିତ ଦେୟ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟବାନ ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅବଧି ପାଇଁ ହେଉ କିମ୍ବା ନ ହେଉ, କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହିପରି ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର

ଅଧିକାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହେବ । ଶେଷରେ, ଏହା କୁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଧାରା 2 (g) (iv) କୁ ସମ୍ବିଧାନର ଧାରା 366 (29A) (d) ଅନୁଯାୟୀ ବିଧାନରେ ରଖାଗଲା । *ଅଗ୍ରୱାଲ ବ୍ରଦର୍ସ ବନାମ ହରିୟାଣା ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ,* [1999] 9 ଏସ. ସି. ସି. 182 ମାମଲାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ର ଏକ ଖଣ୍ଡପୀଠ ରାୟ ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ ହରିୟାଣା ସାଧାରଣ ବିକ୍ରୟ କର ଅଧିନିୟମ, 1973 ର ଧାରା 2 (1) (iv) ଅନୁଯାୟୀ ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ (ଯାହା ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 2 (g) (iv) ସହିତ ସମାନ ଥିଲା) ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ 'ସାମଗ୍ରୀର ହସ୍ତାନ୍ତର' ନୁହେଁ ବରଂ 'ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର ଅଧିକାର ସ୍ଥାନାନ୍ତର' ବିଷୟରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି । ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କରଦାତାଙ୍କ ତରଫରୁ ଯୁକ୍ତି କରାଗଲା ଯେ ଧାରା 2 (1) (iv) ର ଅର୍ଥ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ବିବେଚିତ ବିକ୍ରୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସାମଗ୍ରୀର ଆଇନଗତ ସ୍ଥାନାନ୍ତର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି ଯୁକ୍ତି ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରାଗଲା ଯେ କର ଆଦାୟ ସାମଗ୍ରୀର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣ ଉପରେ ନୁହେଁ ବରଂ ଏହିପରି ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ସ୍ଥାନାନ୍ତରଣର ପ୍ରତିଫଳ ମୂଲ୍ୟ ଉପରେ ଥିଲା । ଆମ ମତରେ, *ଅଗ୍ରୱାଲଙ୍କ* ମାମଲାରେ (ଉପରୋକ୍ତ) ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ବର୍ତ୍ତମାନର ମାମଲାରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବେ ଲାଗୁ ହେବ । ଯେପରି ଉପରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯାଇଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମାମଲାରେ, ଡାକ୍ତରୀ ଅମ୍ଳଜାନ/ଔଦ୍ୟୋଗିକ ବାଷ୍ପରେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇଥିବା ସିଲିଣ୍ଡର ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କୁ ଋଣରେ ଦିଆଗଲା । ଏହି ଋଣ 14 ଦିନ ପାଇଁ ଶୁଳ୍କମୁକ୍ତ ଥିଲା । 14 ଦିନ ପରେ ଅତ୍ୟଧିକ ସମୟ ରଖିଥିବାରୁ ଶୁଳ୍କ ଲାଗୁ କରାଗଲା । ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହା ପ୍ରତିଫଳ ଶୁଳ୍କ ପାଇଁ ସାମଗ୍ରୀ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ଅଧିକାର ହସ୍ତାନ୍ତର ଉପରେ ଥିଲା ।

(5) ଉପରୋକ୍ତ କାରଣରୁ, ଆମେ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟକୁ ରଦ୍ଦ କରୁ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଆଦେଶ ବିନା ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଉ ।

ଏସ୍.କେ.ଏସ୍. ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

ଅସ୍ୱୀକରଣ

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :

ତୁଷାର କାନ୍ତ ଗୋଛି,

ଅନୁବାଦକ,

ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।